

A Lenfilm stúdió bemutatkozik

Sajtlóirékező a Szovjet Kultúra és Tudomány Házában

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulója alkalmából az idén több szovjet filmprogramot rendez a MOKÉP. Elsőként — április 21-től 27-ig — a Szovjetunió egyik legnagyobb filmgyára, a Leningrádi Lenfilm stúdió mutatkozik be a hazai közönségnek — jelentéktelenként a csütörtökön a szovjet kultúrcentrumban a stúdió öttagú filmművész-delegációjának részvételével megtartott sajtótájékoztatót.

Az eseménysorozat csütörtökön este Budapest, a Vörösi Csillag filmszínházban Szolomon Suszter Mindig vedel című filmjének bemutatásával kezdődött, ezt követően hat napon át peregnék

majd a Lenfilm stúdió új produkciói a Vörös Csillagban. A legújabb szovjet Lenfilmek sorában egyebek között bemutatják George Czucor szovjet-amerikai koprodukcióban készült nagy sikerű filmjét, A két madár, D. Aszanova Az átadhatatlan kulcs, I. Averbah Idegen levelek és A. German Húsz nap háború nélkül című alkotását.

A rendezvény idején a szovjet filmek mozijában, a Gorkijban retrospektív vetítéseket tartanak a Lenfilm korábbi legsikeresebb produkcióiból, az Új Tükör klubmozit pedig négy este át a szovjet filmművészet nagy egyénisége, Jozsif Hej-

fic filmrendező alkotásait mutatja be. A neves rendező egyik filmjét egyebek közt a szovjet kultúrcentrumban, a csepeli munkásterületen, valamint Miskolcon és Leningrádban is vetítik.

A szovjet filmművészet hatvan rendezőt foglalkoztató leningrádi alkotóműhelyének bemutatkozása alkalmából hazánkban tartózkodó szovjet filmművész-delegáció tagjai — V. Blinov, a Lenfilm stúdió igazgatója, Jozsif Hejfic filmrendező, Georgij Polanszkij fődramaturg, valamint Ludmila Csurszina és Ljubov Virolajnen filmszínésznő — a tájékoztató egyebek között beszámoltak a stúdióban végzett munkájukról, terveikről, elképzeléseikről.

A Lenfilm mostani bemutatkozását októberben a közép-ázsiai köztársaságok filmművészeinek hete követi, s novemberben rendezik meg ismét az immár hagyományos szovjet filmfesztivált, amelyen bemutatják Ozerov Kommunista című alkotását is. A „lenfilmek” hazai bemutatkozásával egyidőben hirdették meg a MOKÉP és a Magyar-Szovjet Baráti Társaság háromfordulós, országos rejtélypályázatát. A vetélkedő résztvevőinek a szovjet filmművészet múltjával és jelenével kapcsolatos kérdésekre kell majd válaszolniuk, s a helyes megfejtők között értékes díjakat sorsolnak ki. A november 5-i nyilvános vetélkedő legjobb szereplői pedig szovjetunióbeli társasutazáson vehetnek részt. (MTI)

Támogatás és figyelmeztetés

Ha valamelyik termelőüzem vagy termelőszövetkezet veszteséggel zárja az évet, a felügyeleti szervek azonnal mélyreható vizsgálatot rendelnek el, hogy felderítsék a rosszul sikerült esztendő gazdálkodási problémáit. A közvélemény legtöbbször csak annyit jegyez meg ebből az eljárásból, hogy az állam segítséget nyújt a veszteségek rendezéséhez, és úgy értelmezi, hogy kifizeti helyettük a kárt. Tovább következtetve, sokan úgy hiszik, hogy egy mérleghiánnyal záró, ráfizetéses téves csak az államnak ráfizetés, a tagok és a vezetők meg sem érzik következményeit. Téves értelmezések sorozatából fakad a szokásos kérdés is: meddig vállalja mindezt az állam?

A kiegyenlítés lehetősége

Igen sok oka lehet a gazdálkodási kudarcoknak. Belvizek, aszály, fagy, jégverés, hetes eső — védekezni is alig tudunk ellenük. Számos szövetkezetünk úgynevezett gyöngye termőhelyi adottságú, ez pedig azt jelenti, hogy jó esztendőben is gyöngyöző termés várható, mint másutt, vagy sokkal több munkát kíván. Eleve rossz úton járunk azonban, ha a veszteségeket ilyen mindenre alkalmas magyarázatokkal mentegetjük. Gyakori példa, hogy hasonlóan rossz területen gazdálkodó két szövetkezet közül az egyik túleszi magát a nehézségeken, a másik belerokkant. Ha korai fagy csúsz meg a szőlőt és szüretre semmi nem marad, természetesen nem indok arra, hogy ráfizetéses legyen az állattenyésztés is, és mélyen az átlag alatt adjanak tejet a tehének. Mostanáig kialakult a jól gazdálkodó termelőszövetkezetekben a kiegyenlítés belső rendszere is: ha egyik ágazat valamilyen rendkívüli ok miatt nem si-

lembe vesszük, hogy a fizetést a mezőgazdaságban mindig a munka értéke, a jó védelem adta, akkor ezt az állapotot csak úgy foghatjuk föl, hogy további céltudatos, biztonságos nyereséget hozó munkára ösztönözzön.

És ha a vezetők gazdálkodnak rosszul, ha a koncepcióban van a hiba? Ha megfogható lehetőségek csorognak el feleik között? Akkor is a dolgozó tag járjon rosszul? Oriási a vezetők felelőssége, mert valóban van ilyenre is példa. Azt is látnia kell azonban mindenkinek, hogy sajtó jövedelmére is szava, amikor vezetőt választ, vagy amikor a termelési tervet jóváhagyja, és a szövetkezet jövőjéről is dönt. Visszacsalási lehetőség is van, hiszen a szövetkezet tagsága egyúttal a gazda, ha elszámította magát a vezető, meg kell figyelmeztetnie.

Szigorúbb föltételek

A megyei tanács végrehajtó bizottsága a közelmúltban tárgyalta igen alapos vizsgálatok után a tavalyi veszteséges öt termelőszövetkezet további gazdálkodásának lehetőségeit, és a tagszaterítendő pénzügyi támogatást az eddigiekhez is szigorúbb föltételekhez kötötte. Meghatározta most is, mennyit fizethetnek munkabérré, milyen változtatások szükségesek a gazdálkodás módszereiben, de kikötötte azt is, hol kell felülvizsgálni az üzemi irányítás rendszerét, és csökkenteni az irányítók számát. A kisteleki Új Élet Tsz közgyűlésének azt indítványozta a végrehajtó bizottság a támogatás föltételeként, hogy vonja vissza az elnök megbízatását, a főállattenyésztőt pedig felelősségre az állattenyésztés veszteségei miatt. A szövetkezet vezetősége azt a javaslatot kapta, váltsa le a főkönyvelőt, mert a számviteli rendnél, a bizonylati fegyelmében, a pénzügyi tevékenység oldaláról. Együtt készülni egy produkcióra, együtt izgulni, megosztani a munka szépségét, majd örülni a sikernek, közösen részt venni hangversenyeken, külföldi utakon — emberformáló erő.

— Kiknek a műveit mutatják be leggyakrabban, kiknek dolgoztak együtt?

— Nagyszerű kapcsolatunk van Bárdos Lajossal, szeretne kórusunkat Vásárhelyi Zoltán. Bemutattuk többek között Nagy Olivér, Hajdú Mihály, Sugár Rezső műveit, Balázs Árpád művet ajánlott kórusunknak. A legújabb kapcsolat: épp a mostani koncerten mutatjuk be Huszár Lajosnak, az intézet volt növendékének és mostani tanárának, a modern fiatal szerző-generáció tehetséges képviselőjének szerzeményét.

— Nagyon sokirányú tevékenységet folytat. A pedagógiai, a tudományos munka, a kórusvezetés közül melyiket érzi legközelebb emélniségéhez?

— Valóban sokat dolgozom, s a zene sok területen tevékenykedem. Mégis úgy érzem, számomra a zene igazi oldala a vokális muzsika, a kórusművészet. Ez a hivatásom, de a hobbim is. S ehhez nagyban hozzásegített a Tömörkény kórus negyedszázados szolgálata.

T. L.

HORVÁTH DEZSŐ

Írószövetségek vezetőinek tanácskozása

Csütörtökön Budapesten befejezte munkáját a szocialista országok írószövetségi vezetőinek tanácskozása, amelyen a bolgár, csehszlovák, a kubai, a lengyel, a mongol, az NDK-beli, a román, a szovjet, a vietnami és a magyar írószövetség vezetői vettek részt.

A csütörtöki tanácskozáson megvitatták a fiatal írók szerepét a szocialista országok irodalmában. Magyar részről Csák Gyula, az írószövetség titkára szólalt fel. Egyebek közt elmondta, hogy a fiatal írók számára létrehozták a fiatal írók József Attila-körét, amelynek jelenleg már 120 tagja van. A Magyar Írók Szövetsége ösztöndíjakkal segít a fiatalok egzisztenciális gondjain, ad bátorítást alkotói munkájukhoz. A tanácskozás Dobozy Imre, a Magyar Írók Szövetsége elnökének zárásával ért véget.

Csütörtök délután a Magyar Írók Szövetsége klubjában sajtótájékoztatót tartottak a delegátusok a háromnapos tanácskozásról. Dobozy Imre megnyitójában elmondta, hogy a szocialista hazafiságnak és az internacionálisizmusnak az irodalomban

betöltött szerepéről hasznos értékelések, elemzések hangzottak el. Megbeszéltek a Szófiában és Várnában ez év június 7—14. között sorra kerülő nemzetközi írótalálkozó előkészítését és lebonyolítását. A találkozón várhatóan mintegy 150 író vesz részt. Nyikolaj Fedorenko, a Szovjetunió írószövetségének külügyi titkára egyebek közt arról szölt, hogy a Szovjet Írók Szövetsége írótalálkozót rendez 1978-ban a szocialista országok írói részére egy, a Szovjetunióban épülő nagy KGST-beruházás színhelyén. A Szovjetunióban számos olyan nagy KGST-beruházás folyik, ahol a szocialista országokból érkezett munkások is dolgoznak. A szocialista hazafiság és az internacionálisizmus szép példája valósul meg ezeken az építkezéseken. Lényeges, hogy az írók megismerjék az ott dolgozók életét, tapasztalatait.

Kamen Kalcsev, a Bolgár Írók Szövetségének alelnöke a szófiái találkozó előkészületeiről szölt.

A fiatal tehetségekkel való foglalkozás fontosságáról beszélt Max Walther Schulz, az NDK Írószövetségének alelnöke.

Szervezettebb segítség a háztáji gazdaságoknak

A mezőgazdasági kistermelés ösztönzésére az elmúlt évben hozott minisztertanácsi határozat végrehajtásának általában kedvezőek a tapasztalatai. A határozat nyomán teljeskörűvé vált a gazdaságok termelésének, termékforgalmának, adózásának valamint munkaiügyi és szociálpolitikai kérdéseinek szabályozása, a közzgazdasági és jogi feltételek módosításával pedig javult a népgazdasági szempontból jelentős termelési ágazatok jövedelmezősége és fokozódott a termelői érdekelttség.

Nagyon lényeges, hogy javult és szervezettebbé vált a szocialista gazdálkodó szervezeteknek a kistermelést segítő, támogató tevékenysége. Az önálló háztáji üzemet szervező téveszek száma 270-ről 450-re nőtt. A közös gazdaságok jelenleg már 620 háztáji agronómust foglalkoztatnak. A húspari vállalatokkal kistermelői sertéstartásra 1200 téves között bizományos szerződést — amelyet éppen a kormányhatározat nyomán tettek lehetővé az új rendelkezések —, és több mint 900 szövetkezet foglalkozik a kis-

termelő tej értékesítésével, 300 a zöldség és gyümölcs, és további 140 gazdaság a baromfi és a tojás értékesítésével a közös gazdaságon keresztül. Kilencszáz termelőszövetkezet segíti a vele kapcsolatban levő kistermelőket az anyag- és eszközellátásban, beszerzésben. A mezőgazdaság állami nagyzemeli szintén segítik a kistermelőket; ennek feladatait, módjait középtávú terveikben pontosan meghatározták. Tavaly 16 ezer kocásüldöt, 32 ezer süldöt és 7,5 millió naposbaromfit, valamint nagy mennyiségű szőlőtvetnyit és facsemétét adtak el a kistermelőknek.

Lengyel egyetemi delegáció Szegeden

Dr. Habil R. Skowronski, a lódzi egyetem rektora vezetésével oktatói delegáció látogatott a József Attila Tudományegyetemre, ahol a két egyetem közötti szerződés

megújításáról tárgyaltak dr. Antalffy György rektorral. A delegáció vezetője ezt követően megnyitotta az egyetem KISZ-klubjában a lódzi egyetem oktatóinak fotókiállítását.

A közös éneklés öröme

Jubilál a szegedi Tömörkény kórus

Megalakulásának 25. évfordulóját ünnepli a Tömörkény István Gimnázium és Szakköznevelőiskola leánykara. A jubileum alkalmából ma, pénteken este 7 órai kezdettel az intézet Lenin körüli hangversenytermében ünnepi koncertet rendeznek. A kórust köszönti és megnyitó beszédet mond dr. Diós József, az iskola igazgatója, a műsorban közreműködnek az iskola tanárai. A kórust dr. Mihálka György vezényli, aki 1952-ben szervezője, azóta karnagya az énekkarnak. Az ünnepi koncert előestéjén vele beszélgettünk, felelevenítve az elmúlt negyedszázad emlékezetes pillanatait, szép emlékeit.

— Akkor alakult meg a Tömörkény gimnázium kórusa, amikor országos programmá vált hazánkban a közös éneklés, amikor megújodott és kivirágzott Kodály és Bartók munkássága nyomán a magyar kórusművészet. Az első emlékezetes és értékes kritikát 1957-ben kaptuk, s attól kezdve — bár az énekkar összetételének évenkénti változása az évek folyamán hullámzó teljesítményekben jelentkezett — egyre-másra kaptuk az elismeréseket, díjakat. Sokáig emlékezetes maradt az 1958-ban rendezett Kodály-ünnepségeken való részvétel, a 61-es Bárdos-ünnepségek hangversenyei, a gyulai Erkel Diák-ünnep, ahonnan sok-sok aranyéremmel térünk haza. A hatvanas évek második felében többször szerepeltünk a rádió Kóruspódium című műsorában, több ki-

emelt fokozattal minősített munkánkat. 1970-ben értük el talán a legkiemelkedőbb eredményünket: a debreceni nemzetközi kórusversenyen első lettünk, s ezután koncerteztünk a zeneművészeti főiskolán is. 1971-ben kórusunk BBC-díjat nyert, s a verseny után több külföldi meghívásnak tettünk eleget. 1974-ben a leánykar elnyerte a Magyar Rádió Éneklő Ifjúság versenyének egyik nagydíját. Az elmúlt évben az angliai Middlesbrough-ban 14 nemzet kórusai között első, második és harmadik díjat nyertünk. Ezek a 25 év vázlatos történetének legfontosabb állomásai.

— Személy szerint az énekkar vezetőjének mit jelentett ez a huszonöt esztendő?

— Ha évenként csak 60 kórustagot számolunk, akkor a 25 év alatt 1500 fiatalal ismertethettem meg a zenét, teremthettem meg a közös éneklés örömeit, adhatam át ismereteimet. Ha arra gondolunk, hogy közülük nagyon sokan magukkal vitték és továbbadták a kórusban szerzett ismereteiket és élményeiket, akkor ez oriási eredmény. Dolgoztam az iskolában akár óradóként, akár rendes tanárként, a kórusvezetés mindig megmaradt!

— Hogyan kapcsolódott